

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

Erő és tőke védelem.

(B.) E kettő t. i. az erő és a tőke az, ami az egyesek jólétét, az összeség nyugalmaát s végeredményében a nemzetek és országok békéjét biztosítja.

Egyesek rendelkeznek erővel is, tőkével is. Ezek aztán úgy használhatják azt ki, hogy sem az egyik, sem a másik részről a mérleg megne billenjen. Legtöbb esetben az erő és tőke pedig két részre van oszolva. Az egyik fél az erővel, a másik a tőkével rendelkezik. A két fél közül mindenik a maga részére szeretné a másik fél helyzetét kihasználni. Küzd az erő, ellenáll a tőke. Sokszor zsarnokká lesz a tőke, lázadó az erő. S így fejlődik ki az élet-halál harc, mert ezt így akarják a lelketlen kufárok, akik csak akkor laknak jól, ha e kettő között sikerült a békét felbolygatni.

Szomorú példái nap-nap után jelentkeznek a mezei munkások és iparosok sztrájkjában. A sztrájk a tőkének a tengeri kigyója, az erőnek pedig nélkülözést, megbánást és nyomorúságot okozó szerencsétlen forrása.

A társadalomnak és törvényhozásnak feladata, hogy erő és tőke tulzásait ellensúlyozza.

Hová jutnánk, ha az erőt egyszerre kizsákmányolnák, viszont mit érnenk el, ha a tőkét szétarabolnók.

Az erő moráliter még mindig felette áll a tőkének; amaz isteni adomány, emez pedig a szerencse ajándéka, mindkettőt pedig izmosítja a szorgalom és tisztességes munka.

Az erő birtokosai a napszámosak, ipari és gyári munkások, segédek, kisbirtosok, mezei munkások stb. A tőke van a nagybirtokokban, gyárakban és takarékpénztárakban.

Vajjon a nagybirtokot napszámos, mezei munkás nélkül lehetne-e gyümölcsöztetni? Nem. A gyár hajthatna-e jövedelmet iparos és segédmunkás nélkül? Nem. A takarékpénztárak nö-

velhetnék-e az értékpapírjaik ázsióját, ha amazok nem volnának? Határozottan nem.

A tőke oly kezekben van lefektetve, hol a szellemi műveltség és a humanizmus iránti érzék jogosan feltételezhető. Ha ezeket feltételeztük, akkor el is várhatjuk tőlük, hogy az erővel kiméletesen bánjanak. Az erőnek éppen olyan joga van az élethez, mint a tőkének.

Ezt az életet pedig zsarnokmódra kiszípolozni, megrövidíteni istentelenség lenne. Ha valakinél ilyen irányzatot találunk, társadalmi kötelességünkől kifolyólag védelemmel kell fellépünk. Az erő, az a szorgalmas hangya, az hordotta verejtékes munkájával halomra egyesek hatalmas tőkéjét, s ezért még az sem jutott ki, hogy naponként egyszer jól lakják. Tehát legalább annyit tegyünk, hogy a meglevő erőt az ilyen hangyáknál kiméljük, védjük.

No, de a tőke is visel terheket. Eltekintve az erő jutalmazásától, reá nehezedik az adó. Ez az adó pedig nagyon sokféle. Fogalma sincs egy közönséges embernek, hogy a tőke miféle terheket kell, hogy viseljen. — Ott van első sorban az állami adó, községi és hitközségi adók. Jönnek aztán a különböző egyesületek adói, a melyeket erkölcsi kötelességből kell viselnie az embernek. Ezeket leszámítva igen kevés jut a tőkésítésre, a legiőbb esetben éppen semmi. Már pedig az a tőke, melyet ezelőtt 15—20 évvel megteremtettünk, az a mai igények terheit abban a kvantumában nem bírja el. Azt mindenesetre növelni kell. De ha az erő felemészti a jövedelmet, honnan és hogyan lehessen azt növelni? Nem marad egyéb hátra, mint a tönkremenés.

Itt már az erőnek is gondolkoznia kell. A mi annyit jelent, hogy lelketlen felbujtogatásokra ne hallgasson, esztelen tulcsigázott követelésekkel a tőkével szembe ne lépjen fel.

Esztelen harc a tőke felosztását követelni, mert éppen azok, a kik ezt követelik, lennének

az első, hogy rövid időn tudnának rajta és kezdenék elől, a miért most is fogaik vicsorgatása között, ökölbe szorított kezekkel fenyegetnek és kiabálnak.

Az állam bölcsessége, a társadalom komolysága és higgadtsága parancsolják, hogy az erőt és tőkét védelmezzük.

A baromfitenyésztés köréből.

(Baromfimosás. — Tyukok kotlóssá tétele. — Örölt tojásnév etetése baromfiakkal.)

Tisztasági szempontból, esetleg bemutatáskor tanácsos a baromfit megmosni. Egy dézsába langyos vizet öntünk, hozzá egy csipet szódát vetünk s feloldunk benne egy darabka finomabb szappant. Most fogjuk a tyukot vagy galambot, fejig a vízbe nyomjuk s míg az egyik tartja, a másik puha kefével a tollak hossza irányában többször lekeféli. Az így megmosott állatot ezután tiszta vízben leöblítjük, tollából a vizet óvatosan kinyomkodjuk és rizssal leiszáritjuk. Ha hűvös van kint, tanácsos az állatot mosás után pár óráig meleg helyen száríttatni.

Egy német nagy tyukászat igazgatója közli, hogy tyukjait a következőképp kotlóssá tudja tenni a mikor neki tetszik. Eljárása abból áll, hogy megfigyeli, hová tojik a tyuk. Ezt a helyet némiképp védi a hidegtől és zajtól. Most felhasználva a tyuknak azt a sajátosságát, hogy állandóan egy helyre jár tojni; ha tojásait rakáson hagyják, néhány napig csakugyan otthagynak a tojásokat. Négy öt nap múlva aztán elromlott vagy porcellánból való tojásokat tesz a frissek helyébe, sőt azokat meg is toldja egy néhányval, hogy a fészek minél előbb tele legyen. Ha már 10—12 tojás van benne, akkor a jérceze mindig tovább-tovább marad a tojáson ülve, ha békében hagyják. 8—10 nap multával a tyuk beleszokik az ülésbe: ekkor elszedi alóla. Ekkor a porcelán-tojásokat kicseréli tőkéletes ültetni való tojásokkal s a tyuk rendesen kikölti őket.

Örölt tojásnév a baromfiakkal, különösen pedig tyukokkal szokás etetni. Nagyon jó hatással van ez a tojáslerakásra, mert a tyukok így a legtermészetesebb mészvegyületet kapják, a mi szervezetüknek kell, hogy tojást képezhessenek. A tojásnév tehát gyűjteni kell s a gyűjtött mennyiségből hetenként egyszer a baromfi, illetve a tyukállomány létszámához képest 100 tyukra 1 kg. tojásnév számíthat adni. A megfelelő mennyiséget összetörjük, lehetőleg porrá őröljük s hetenként egyszer lágy takarmányba belekeverve megetetjük a baromfiakkal. Ily eljárás mellett semmi sem vesz kárba. A tojásnévhez hasonló a csontdarab is, a melyet szintén hulladékként gyűjtve a tyukászatban nagyon jól lehet értékesíteni. Ez külföldön szokás is, nálunk azonban csak nagyon elvétve lehet az ilyesmit látni.

TÁRCSA.

A kísértet.

Írta: Alpári Lajos.

Hubert urnak megint rossz éjszakája volt. Alig várta a pitymallást. Okos, felvilágosodott ember létére nem hitt ugyan a kísértetekben, de most mégis érezte, hogy vannak pillanatok, mikor a miszticizmus csodálatos hatása alól még a legjózanabb gondolkozásu empirista sem tudja kivonni magát. Van abban valami megbűvölő, midőn a transzcendentális világ erőit véljük megnyilatkozni közelünkben.

Ott feküdt szinte meredten s ha mégis felriadt olykor-olykor, kénytelen volt bevallani, hogy fél. Mintha már nem is merné oly határozottan tagadni a szellem létezését.

Nem is csoda!

Felcséget és három gyermekét temette el két hét alatt. Először a legkisebb csecsemő fiát rabolta el a környékbeli gyermekgyilkos torokgyík. Másnap a legöregebbik, a leánya követte kis öcsését. Hiába várta szegény oly sóvárogva az első bált, — alig volt tizenhét esztendő. Aztán a szerencsétlen anyán könyörült meg a végzet. Nem kellett végig néznie a halál rettenetes aratását. Két nappal előbb halt meg, mint hat éves fiacskája.

Volt Hubert urnak egy marczona tekintetű, köszívű

őrnagy nagybátyja. Azt beszélték róla, hogy mikor egy ellenséges bomba ledöntötte lováról, hason esuszott át az ellenség közé s tehetetlen dühében fogával harapott agyon egy sebesültet. Még ennek a vad katonának is könny csillogott a szemében, ha Hubertre nézett.

Maga a fájdalom volt ez az ember. Teljesen megzavarta lelke egyensúlyát az Isten rásulyosodó keze.

Az óra már régesrégén elütötte az éjfélt s ő még mindig nyitott szemekkel fekszik ágyában. Már egy hét óta nem hagyja nyugodni valami sajátságos zaj. Mintha ágya felett kömüvesek vakolnák a falat. Tisztán hallja, mint keveri a láthatatlan kéz a maltert, tisztán hallja a tompa loecsanást, mikor az a láthatatlan kéz a falhoz esapja s tisztán hallja a hátborzongató hangot, mikor ugyanaz a láthatatlan kéz egyenletesre simítja a friss vakolatot.

És hiába minden inkvizíció. Egyik kezében égő gyertyával, a másikban revolverrel gyakran órákig kutat az ódon kastélyban. Bezárhatja az ajtókat, lesbe állítja a cseledséget, megvizsgál minden zugot, betekint még az ágyak alá is, sehol semmi gyanus.

A szomszéd szobában egy vénülő miss és egyetlen fiacskája alszik. Az utolsó a négy közül. Szemefénye, üdvössége; a három elhunytat is szereti benne.

Itt még nem kutatott. Nem akarta fölverni a kicsikét édes álmából. Most ide is behatolt. Mint a tolvaj, lassan, lábujjhegyen. A miss is, a gyermek is nyugodtan aludtak. Itt nem dolgozhatott tehát az átkozott kömüves.

De hát hol van? Itt kell lennie, hacsak szárnyai nincsenek és még sem találta meg sehol.

Másnap újra ismétlődött minden. Harmadnap, negyednap megint. A reális gondolkozásu, felvilágosodott fejű úr kénytelen volt inagához hivatni az öreg papot. Beszenteltette, megfűstöltette szobáit. Nem volt többé a régi. Belekapaszkodott a hitbe, mint a vízbefuló a szalmaszába.

De azért a zaj megint csak ismétlődött s ami a legborzasztóbb, nem hallotta kívül soha senki. Már egészen kimerült a szakadatlan virrasztásban.

Az sem ért semmit, hogy a kastély másik szárnyában rendezette be hálósobáját. Új volt benne minden butordarab. De azok az istentelen, lelketlen kömüvesek mindjárt rátaláltak itt is. Most is a feje felett vakoltak egész éjjel.

Lassan-lassan valamennyi cselédje ott hagyta. A miss tartott ki legtovább. Mikor ő is megunt a dolgot, a köszívű őrnagy még a fiacskáját is elvitte. Ugy kellett tőle elvenni erőszakkal, sehogysem akarta oda adni. Hanem őt már sehogysem lehetett kimozdítani az odújából. Hiába kérték, hiába fenyegették, nem megy ő innen egy tapodtat sem, míg a nyomorult gazembert meg nem fojtja, a ki annyira elgyötörte.

Mikor semmiképen sem boldogulhattak vele, jámbor csaláshoz folyamodtak. Elhitették vele, hogy valaki be van a kastélyba falazva, bizonyosan az a szerencsétlen ember iparkodik kiszabadulni onnan.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1905. július 13.

— **Szerkesztőségi hír.** Lapunk felelős szerkesztője, a ki bár nyugdíjas férfi, de a közügyek terén városunk közeletében oly nagy tevékenységet és érdeklődést fejt ki, hogy a tényleges szolgálatban levő hivatalnoknál is egy ilyen sokoldalú munkásság dicséretes számba megy, üdülés czéljából mintegy 4—5 heti időre a Székelyföldre utazott. E lap szerkesztését a belső munkatársak egyike vette át. Ezen idő alatt a lapnak számtalan közleményeket és cikkeket a kiadóhivatal veszi át a helyettes szerkesztő kezéhez való juttatás czéljából. A felelős szerkesztő urnak kellemes és nyugodt vakációzást kívánunk.

— **Személyi hírek.** Zeyk Dániel vármegyénk főispánja huzamosabb tartózkodásra Szováta-fürdőre utazott. Távolléte ideje alatt teendői végzésével Szász József alispán bizatott meg.

— **Kinevezések.** A belügyminiszter Májer Viktor okl. jegyzőt monorai anyakönyvvezetővé nevezte ki. — A pénzügyminiszter Czirner Ödönt a nagyenyedi pénzügyigazgatósághoz fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

— **Szabadságolások.** Nagy Pál központi, Kovács Pál marosujvári szolgabíró, hat heti szabadságra mentek. Mint értesültünk, a szabadság idejét Herkulesfürdőn fogják tölteni.

— **Haláleset.** Jánky András bányabirtokos f. év és hó 3-án este 9 órakor hosszas szenvedés után életének 67-ik, boldog házasságának 38-ik évében jobblétre szenderült. Az Úr akarata teljesült, bevégezvén szolgálához illően földi kötelességeit, elköltözött abba a házába, hol csendes és örök élet vár rá. Hült tetemei az unitárius vallás szertartása szerint f. évi július hó 5-én d. u. 3 órakor tétetett a családi sírboltba örök nyugalomra. Az elhunytban Inceze Antal főszolgabíró szeretett apósát, Verespatak közönsége pedig a közügyeknek derék és buzgó munkását gyászolja.

— **Fürdő évad.** A ki csak tehette, a kánikula gyötrő hősege elől elmenekült a lombos erdők árnyékába. Némelyeket pedig kóros állapotuk kényszerített arra, hogy ezt a nyomoruságos életet, mely elég rövid, egy pár évre prolongálják. Itthon csak azok vannak, akik gépezetben nélkülözhetlen kerekék, s kiknek a pénzes tárczájába a filokszerá már rég beleütött. Városunk kivalóságai közül sokan vannak Borszáken, Szováta. Sokan utaztak a Felvidékre és még többen a Székelyföldre. Szováta, Erdélynek e nagyhirű fürdőhelyén, találkoztát ad a nyár folyamán a politikai élet több vezérférfia. Ott nyaral már ugyanis Sándor János ny. államtitkár, Zeyk Dániel főispán, kiknek gyönyörű villájuk van a Medvetó partján, továbbá ott lesz Juszth Gyula, a magyar képviselőház elnöke, valamint a székely képviselők s ezeken kívül az a nagy és diszes társaság, mely Budapestről szokott lerándulni. Nem marad el a magyar irodalom sem, mert vendége lesz a csodás szép fürdőnek Petelei István, Endrődi Sándor, Szabolcska Mihály, Jancsó Benedek és Lengyel Laura.

Annyira volt már, hogy ezt is elhítte.

Lebontatta a hálósobája falait, csakhogy akkor meg másutt kezdett dolgozni az a gonosz szellem. Mindig ott, ahol ő aludni akart. Így aztán mindennap más-más szobára került a sor. Mikor már nem volt rombolni való, felásatta a fundamentumot, mert most meg onnan hallotta a vakolást.

Az őrnagy régen tisztában volt már ezekkel a kísértetekkel. Nem akarta, hogy az öccse falubolondja legyen. Kiszemelt hát a házbontó kőművesek közül egy hosszuszál, bátor tekintetű legényt, kit aztán jó pénzért rábirt, hogy maradjon ott az éjjelre szerszámaival együtt, majd ő felkeresi rejtékhelyén és elmondja a többi teendőit.

Hubert egy kis bolthajtás zugában szokott most hálai, mely épen, hogy az eső ellen védte s épen, hogy eltakarta az őrnagyot a kőmiveslegénnyel, kik moceznás nélkül figyelték a szerencsétlen ember nehéz lélekzését. Várták, mikor riad fel álmából. Rémes látvány lehetett ez annak, a ki véletlenül haladt el arra az országúton.

A régen várt pillanat végre megérkezett. A legényt hatalmas oldalba lökés figyelmeztette munkája megkezdésére. El is kezdette rögtön a malterkeverést, a csapkodást, a simitást. Az őrnagy pedig a zajt felhasználva, mint a maeska iramodott át arra az oldalra, a hol az öccse feküdt. Az összezsugorodott ember egy szempillantás alatt talpon volt. Szinte megnyult az alakja, mikor vérben forgó szemekkel, tajtékoz szájjal és velőtrázó ordítással vetette rá magát a kísértetnek hitt legényre. Iszonyu küzdelem fejlődött ki egy pillanatra. A szellem-

— **Felügyelő bizottsági gyűlés.** A városi ipariskolai felügyelőbizottság e hó 12-én tartotta rendes gyűlését. E gyűlés tudomásul vette az igazgató évről jelentését, elfogadta az 1905/906. évi költségvetést. Ezen kívül elintézt kisebb keblbi ügyeket.

— **Hegedűművész.** Igen sokszor e lapok hasábjain megemlékeztünk a városunkon átutazó művésztől, legyen az bármiféle. — Ez alkalommal fokozottabb eréllyel ragadom meg a tollat, hogy városunk szülöttjéről tegyek említést, a ki tul a tengeren a magyar hegedűművészetnek hirt és babért szerez. E kiváló művész, már 9 éves korában elragadta hallgatóit. A nagy talentum már akkor megnyilatkozott; minő művész lehet ő most! Nem hihetem, hogy a közönségünk ne volna rá kíváncsi, annál is inkább, mert ezt a világhírű hegedűművészt kicsiny pufok gyermekkorában mindenki ismerte. — E világhírű hegedűművész Áltmánn Leó úr, Áltmánn József helybeli veterán izr. hitk. népisk. tanító fia, szülőinek látogatására jött Fehérvárra. Itt — hallomásunk szerint — huzamosabb időt fog tölteni. Newyorkban lakik, hol egy nagyobb zenedénél mint koncert-rendező foglal állást.

— **Új ügyvédi iroda.** Dr. Kontz Victor ügyvéd Gyulafehérvárt irodát nyitott.

— **Tanképesítő.** A Bethlen-kollégium tanítóképzőjében az idei képesítő vizsgálatok június 26—30-ik napjain igen szép eredménnyel folytak le. Kitűnő osztályzatú oklevelet nyertek ketten: 1 tanítónőjelölt és 1 tanítónőjelölt; jeles osztályzatú oklevelet kilenczen: 7 tanítónőjelölt és 2 tanítónőjelölt; jó osztályzatú oklevelet 9 tanítónőjelölt; elégséges osztályzatot 2 tanítónőjelölt.

— **Megváltoztatott ítélet.** A gyulafehérvári esküdtbiróság tudvalevőleg Kun András koresmárost és Prunár Miklós nevű koesisáta Reiner János kőmivesen elkövetett és halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt egyenként négy évi fegyházra ítélte. A vádlottak semmiségi panaszt terjesztették fel a kuriához, hol a vádlottak büntetését másfél évi börtönre szállították le.

— **Válaszmányi gyűlés.** A helybeli „Iparos Olvasókör“ e hó 11-én tartotta gyűlését, melyen több keblbi és érdekes tárgyak kerültek megvitatás alá. Többek között elhatároztatott, hogy f. év aug. 20-án táncszal egybekötött ünnepélyt rendez. E czélból megalkototta az előkészítő bizottságot, melynek feladata lesz a tárgysorozat megállapítása. — Mi, a kik e körnek működését figyelemmel kísérjük, szép jövőt jósolunk neki, mert az ifjaink komolysága és a szép iránti érzéke eddig is nagy reményekre jogosít fel. Csak előre iparos ifjak, a szorgalom és kitartó munka meghozza a kívánt gyümölcsöt.

— **A Bethlen-kollégium tanítóképzőjének gyakorló-iskolájában az elüljáróság Felméri Sándor jeles képzettségű tanítót alkalmazta.**

— **Tűz.** Folyó hó 5-én délután 5—6 óra között városunkban a Glück Rudolf-féle szeszgyár kigyuladt. A tűzjelzés hallatára erős pánik fogta el a közönséget.

nek össze kellett szedni minden erejét, míg legyűrhetette támadóját, kinek hihetetlen erő adott a pokoli dühe.

E pillanatban lövés dördült s utána iszonyuan felbődülve zuhant a bolthajtás párkányán keresztül a legény.

— Nem fog többé háborgatni az átkozott! — hangzott egyidejűleg az őrnagy szava, ki ott állott füstölgő revolverével kábult öccse előtt, ki egész testében didegve, szinte hörögte:

— Jól meglőtted? . . . egészen meglőtted? . . .

Az őrnagy áthajolt a falon, mintha maga is megakarna győződni, vajjon jól talált-e?

— Nem kelti föl a kutyát még az ítélet trombitája sem!

És Hubert ur nem ellenkezett többé, mikor a lövés által felriasztott parasztok felrakták a szekérre, mely meg sem állt a szomszéd városig, ahol az őrnagy lakott.

Pedig a lovakat ugyanaz a kőműves legény hajtotta, a kit még az előbb oly vadállati dühvel fojtogatott.

* * *

A katonás egyszerűséggel butorozott szoba közepén a szétterített nagy szőnyegen egy piczi gyermek állítja sorba gyalogos és lovas katonáit. Egy összetöppörödött, de nyugodt arcú ősz ember ül mellette; ő meg a várat építi. És olyan jóízűeket kaczagnak mindketten az ősz is, a gyermek is, mikor a fakatonak neki szaladnak a várnak és összedöntik azt.

Ha valaki rájuk nézne, nehezen hinné el, hogy apa és fiu a játszótársak.

Volt is oka rá, mert egész nap nagy hőség volt, s így a tűz igen könnyen terjedhetett. Legfőbb okot a félelemre az adott, hogy a szesztartályok felrobbanását minden perczen várhatták. Azonban derék tűzoltóink ügyessége és szakszerű eljárása azt meggátolta. Ha a tűzoltóink idejében ott nem lettek volna, óriási katasztrófa származhatott volna. A tűz okát máig sem lehetett felderíteni. A kár több ezer koronára rug.

— **Jelek az égen.** Az erdélyi részeken több helyt rendkívüli tűneményeket észleltek a légkörben. Székelyudvarhelyen június hó 26-án gömbalaku barna felhő képződött az égen szivárvány-színű gyűrűvel körülvéve, Dicsőszentmártonban június hó 29-dikén este 6—7 óra közt a tiszta égen egy parányi báránylehőt láttak széles szivárványszínű sávok között. Szászrégenben június 24-én d. e. 9 óra 30 perczkor láttak hasonló tűneményt. Természetes, hogy rögtön megindultak a különféle magyarázatok és kombinációk.

— **Új ügyvéd Nagyenyeden.** Vett értesülés szerint dr. Erdős Jenő Nagyenyeden (Kossuth Lajos-utca 57.) ügyvédi irodát nyitott.

— **A balászfalvi m. kir. adóhivatalnál f. hó 1-től f. é. szeptember 15-ig a hivatalos órák hétköznapiakon reggeli 7 órától délután 1-ig, vasárnap és ünnepen d. e. 8—11 órákban tartatnak. Be- és kifizetések 8—12 órákban történnek.**

— **Sztrájk Marosujvárott.** Június hó 26-án a kincstári építkezéseknél alkalmazott kőművesek sztrájkba léptek. Miután az építési vállalkozó a kőművesek követeléseit nem teljesítette, azok elutaztak. A vállalkozó csakhamar új munkaerőket szerzett és így az építkezésekben fennakadás nem állott be, a mozgalom pedig a sztrájkolók kudarczával végződött.

— **Az alkohol ellenségei.** Vidám epizód esett meg a müncheni gazdasági vándor-kiállítás megnyitó ünnepélyén. Lajos herczeg tartotta a megnyitó beszédét s szónoklatának egyik részében az alkoholizmus ellen szolt. A herczeg a következőket mondotta: „Azt mondják, az alkohol megmérgezi a népet. Én vagyok az alkohol legnagyobb ellensége, ha arról van szó, hogy nagymértékben fogyasztják, de a szesz italok élvezetétől teljesen eltiltani akarni az embereket: ostobaság“. Óriási, szünni nem akaró éljenzés és brávózás szakította felbe a szónokot. A közönség derültsége e nem várt és jellemző tetszés felett oly nagy volt, hogy a zenekarnak háromszor kellett tust huzni, míg az általános zaj lecsendesült.

— **A szekundák martirjai.** Jól állunk, a rossz tanuló diákokat már nem szabad megbuktatni, mert attól kell félni, hogy föbelövi magát, vagy valami más családi dráma lesz a vége. Nagyon sokat beszélgetnek magukról az efajta események. A sajtó egyes organumai, a tanító világ rovására, egész szélsőségig mennek, feledve, hogy nekik is tanulni kellett annak idején. Egyik fővárosi napilap (a P.) az elfogultságon felülemelkedve „Revolveres diákok“ czimen igen ügyesen rájuk olvas. „Ezek a nebulók nagyon is sűrűn kezdik magukat főbe lövögetni a szekunda miatt. Ezelőtt megesett, hogy a fiu revolvert emelt a tanárára, mert meg akarta buktatni. De most fordított a taktikán és önmagát öli meg — boszúból. Sajátságos, hogy ez öngyilkosságok azóta lettek oly szaporák, amióta a sajtó hadat izent a mai osztályzó rendszer ellen és konstátálta, hogy a szekunda képtelen intézmény tanügyi nézőpontból. Azóta a nebulónak, — aki alaposan beszekundázik — nem az az ambíciója többé, hogy a hazáért haljon hősi halált, hanem a szekundaért. Azt hiszi együgyű elméjével, hogy akkor ő egy pedagógiai igazság mártirjává avatja magát. Veszedelmes tévedés! A gimnázista uraknak meg kell érteniük, hogy a szekunda ugyan pedagógiai helytelenség, de ha el is törlik, azért — tanulni mégis muszáj lesz. És aki nem tanul, az nem mártir, hanem rossz esont és megérdemli, hogy végrehajtsák rajta a tipikus magyar fenyegetést és — suszterinasnak adják.“

— **A nagyenyedi mezőgazdasági gép- és terménykiállítás** iránt országsszerte nagy érdeklődés mutatkozik. A rendezőség a napokban küldte szét az iparkamarához és gazd. egyletekhez felszólítását, hogy tagjaik által és kollektive is vegyenek részt a kiállításon. Értesüléseink szerint már eddig is több erdélyi uradalom és egylet jelezte nagyobb arányú résztvételét. A gépgyárosok tegnapig közel ötezer négyzetméter helyet foglaltak le gépeik s egyéb tárgyaik számára. A legnagyobb örömmel közöljük a fenntieket. Végre egy ügyes kezdeményezés, mely megyénk felé fordítja az ország érdeklődését és legalább egyszer kiforgatja egyik csendes városunkat hétköznapi hangulatából.

— **Ismétlő tanfolyam.** Szász Károly róm. kath. el. isk. tanító lapunk által is értesíti az érdeklődő szülőket, hogy a szünnidő tartama alatt egy tanfolyamot nyit oly tanulók részére, kiknek a további gyakorlás és

évi nov. 1-én 3335. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1905. évi június hó 4-én.

A kivonat hitelességét igazolja.

Bohuczky János kir. tlkvi kiadó.

Sz. 4941—1905. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári takarékpénztár, r. társaság végrehajtónak Király Károlyné, Karácsonyi Miklós és neje szül. Király Victoria végrehajtást szenvedők ellen 190 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári 117. számú telekjegyzőkönyvben A + 1. rsz., a gyulafehérvári 85. sz. tlkjb. A + 2, 3, 4, 5. rsz. a. ingatlanra összesen 3923 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1905. évi október hó 7-én** d. e. 9 órakor ezen kir. tszék. tlkvi hatósága hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3335. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170 §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1905. évi június hó 21-én.

A kivonat hitelességét igazolja.

Bohuczky János kir. tlkvi kiadó.

Sz. 2808—1905. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Glück Mór alvinczi lakos végrehajtónak Szimziána Zachiu, Szimziána Veronika, Drágosin János, Drágosin Anna szül. Zdrink és Zdrink Szimion borbereki lakosok végrehajtást szenvedők ellen 28 kor. 80 fill. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyben az alvinczi 547. számú telekjegyzőkönyvben A + 2—4. rdsz; az alvinczi 888. sz. tlkjb. A + 4—6. rdsz; az alvinczi 1174. sz. tlkjb. A + 4—6. rdsz; az alvinczi 1186. sz. tlkjb. A + 5—8. rdsz; az alvinczi 1224. sz. tlkjb. A + 3—5. rdsz. egész és végül az alvinczi 535. sz. tlkjb. A + 4—8. rdsz. alatti ingatlanok 1/8-ad részére összesen 1154 kor. 02 fill. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1905. évi augusztus hó 4-én** d. e. 9 órakor Alvincz község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1905. évi május hó 28-án.

A kivonat hitelességét igazolja

Bohuczky János kir. tlkvi. kiadó.

Sz. 4148—1905. tlkvi.

Póthirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Czettel Fülöp gyulafehérvári lakos végrehajtónak Metesán Miklós gyulafehérvári lakos végrehajtást szenvedők elleni 540 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a 3270/905. tlkvi. számú árverési hirdetményben a gyulafehérvári 768. számú telekjegyzőkönyvben A + 3—6. rendsz. és az ugyanoda-való 2040. számú telekjegyzőkönyvben A + 1. rsz. alatti ingatlanokból Metesán Miklóst megillető 1/2 rész jutalkára **1905. évi július hó 28-ik** napjának d. e. 9 órájára ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatósága hivatalos helyiségében kitűzött árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 166. és 167. §§-ai alapján Dahinten Viktor gyulafehérvári lakos csatlakozott végrehajtató érdekében 36 korona 34 fillér és jár. követelése kielégítése végett is megtartatni fog.

A gyulafehérvári kir. törvényszék telekkönyvi hatóságától, 1905. évi június hó 10-én.

Présia Romulus kir. trvszéki bíró.

Eredeti erdélyi hegyiborok

a **Teutsch József B.**

— cs. és kir. udvari szállító pincéjéből —
SEGESVÁRT.

== EREDETI ÁRAKKAL. ==
RAKTÁR:

Ids. MISSELBACHER J. B.-nél

Gyulafehérvárt.

Sz. 614—I.

Felszólítás.

A gyulafehérvári cs. és kir. élelmezési raktár 2820 méter méter úszatlan bükkfát és 2610 métermázsa kösznet vásárol kereskedelmi szokás szerint. A beszállítási részletek a fára nézve 1905. augusztus havától 1905. november haváig, a kösznre nézve 1905. szeptember havától — 1906. július haváig terjednek. A biztosítási tárgyalás **1905. évi július hó 17-én 10 órakor** délelőtt tartatik meg a fenti katonai élelmezési raktárnál.

Egyébként az ezen hírlapban 1905. július hó 6-án egész terjedelmében kihirdetett felszólításra utaltatik.

A további feltételek a gyulafehérvári katonai élelmezési raktárnál betekintheők.

A gyulafehérvári cs. és kir. katonai élelmezési raktár.

Plasztikai Panoptikum.

Nagy mechanikai történelmi múzeum.

Elsőrangú látványosság.

Gyulafehérvárt, a főtéren.

Életnagyságu mozgó és élethű viaszfigurák és csoportok a mult és jelen legkiválóbb személyiségeit ábrázolva.

Belépti-díj személyenként 30 fillér.

A muzeum a legnagyobb fényűzéssel van berendezve. Megtekinthető naponta reggeli 9 órá-tól este 10-ig fényes világítás mellett.

Számos látogatásért esedez

az **igazgatóság.**

Bővebb felvilágosítással szolgál a falragasz.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörés, göres és más idegen állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Haffyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Egyszeri átsimítás

Kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Schicht-szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

Hölgyek részére

!!nélkülözhetetlen!!
Legjobb szépfűtőszert!

pár nap alatt eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást bőr-
atkát (Mitesser) és minden
másbőrbajt. Kisimítja a rán-
czokat és az arcot fehérré,
simává varázsolja, üdít és
fiatalít. — Ára: kis tégyel
1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-czikkok:
Margit-hőlgypor (3 színben) 1
kor. 20 fill. Margit-szappan 70
fill. Margit-fogpép (Zahn pasta)
1 kor. Margit-arcviz 1 kor.
Postán utánvétellel vagy a pénz
előzetes beküldése után küldi a
készítő:

FÖLDES KELEMEN,

gyógyszerész, Arad.
Kapható minden gyógyszerárban,
drogériában és illatszer-kereske-
désben Főraktár: Gyulafehérvárt
Frölich Gyula, és Störfer Leó
gyógyszerárakban, Góth Gyula
illatszerárakban

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

A Földes-féle

MARGIT-CRÉM

Hirdetmény.

Vidéki nagyobb gőzmalom, leg-
jobb tiszavidéki buzából készült liszt-
jeinek feldolgozása után e vidék for-
galmasabb városaiban több

Alföldi házi kenyérsütődét

kíván berendezni.

A mennyiben számos nagyobb vá-
rosban van már ilyen sütődéje, a hol a

hírneves alföldi házi kenyér

nagy kelendőségnek örvend, egy ilyen
vállalkozás e vidéken is eredménnyel
járna.

Azok, a kik a sütőde felállítá-
sával foglalkozni kívánnak, ebbeli
óhajukat „kenérsütőde“ jelige
alatt e lap kiadóhivatalába írás-
ban nyujtsák be.

Előjegyzések csak rövid ideig fogad-
tatnak el, mert e részben több oldalról
tárgyalások folynak.

Csakis megfelelő tőkével rendelkező
reflectánsok ajánlatai vehetők tekintetbe.

Törv. védve.

„SUDIN“

Törv. védve.

biztos szer kéz és lábizzadás ellen.

„Vigyétek el hírét széles e világha:
Ki bütykös, tyukszemes izzad keze-lába,
Az csak „Sudin“ vegyen, nem vette hiába,
Mert nem izzad többé, ha egyszer használta.“

NYIREGYHÁZÁN.

Egyedüli készítője **NAGY KÁLMÁN**, gyógyszerész

== Ára ecsettel 1 korona. ==

Gyulafehérvárt egyedül kapható:

SCHREIBER ALBERT

férfi és női cipők nagy raktárában.

A „Sudin“ jóságáért maga az eladó Schrei-
ber-czég is jótállást vállal.

A „Pesti Napló” új karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a czíme új kiadványunknak,
melyet 1905. évi karácsonyi ajándéknak szán-
tunk t. előfizetőinknek.

Ezen új ajándékművünk, noha foly-
tatása és kiegészítő része lesz a „Ma-
gyar Festőművészek Albuma”-
nak, mégis mint teljesen önálló mű
gyönyörű foglalatja lesz a modern ma-
gyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a
magyar irodalmat és magyarmű-
vészetet szolgálták, nagyszabású és
nagyértékű dísművek százezernyi
példányaival terjesztve el a magyar költ-
észt és festőművészet nagyjai-
nak alkotásait. A remekművek e díszes
sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”
új és minden eddigi ajándékát túlsár-
nyaló dísművel: a Modern Magyar
Festőművészek-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a
modern magyar festők alkotásaiból, nagyrészt mesteri ki-
telő műlapokon és gyönyörű, több színnyomású ké-
pekben. — Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb
festőink vonzóan megírt életrajzát. A szöveget, amely a
modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni,
elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek
és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is
követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyv-
kötőiparművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékunkat megkapja kará-
csonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is,
aki mostantól kezdve egy évre megszokás nélkül a
Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél és negyedévenként,
sőt havonta is eszközölhető. — Előfizetési ár: 1 évre 28
kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor. 1 óra 2 kor. 40
fill. — Mutatványszámot szívesen küldünk. Tisztelettel
a „PESTI NAPLO” kiadóhivatala.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már
több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító
szernek bizonyult községénél, csúznál és
meghíléseknél bedöröslésképpen használva.

Figyelemztetés. • Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott
dobozba van csomagolva. Ára üvegekben
80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván
minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerertára
az „Arany oroszlanhoz”, Prágában,
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Vásári zsebnaptár 1905.

HUSIPARI ÉS ÁLLATFORGALMI ÉVKÖNYV
az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével
ingyen és bérmentve

megy minden mészáros, hentes, állatkereskedő,
nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkereskedő
czimére, a ki legalább félévre előfizet a

Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés félévre 6 korona.

Kiadóhivatal: Budapest, IX. Ferencz-körút 13.

Figyelem!
Valódi csalis szí-
varstatulóján.

Gyár: Bécs, Plaisengasse.

Mi a szósz?! . . . A papa megengedte, hi-
szen Jakobi-féle antinicotin-cigarettá-
hüvely.

Kérjen

egészen ingyen zománczozott edény

képes árjegyzékét. Próbarendelvény: 6 fazék és
6 lábos különféle nagyságban összesen 12 drb.
1 frt. 75 kr. 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész
nagy főzőlábos, összesen 12 darab 3 frt. 50
kr. és egy teljes zománczozott mosdókészlet,
mely áll: labor, vizesveder, mosdókanna, éjjeli,
szappantartó és fogkefétartó, összesen 6 drb.
2 frt. 50 kr. csak én szállíthatok; ingyen cso-
magolás utánvétel mellett.

Kohn, gyári raktár, Budapest, Csengery-utca 51.

Sürgőnyezim: Kohn edénygyári raktár, Budapest.

Cs. és kir. udvari műasztalosok, kárpitosok és díszítők

Fodor Mihály utódai BUDAPEST

f. évi május 1-seje óta

kizárólagosan: IV., Váci-utca 24.

Interieurs. Művészi kiviteli díszes és egyszerű be-
rendezések eredeti tervek szerint.

Gyulafehérvár főterén felállí-

== tott 4 darab ==

Bazár

nak igen alkalmas áru-
csarnok feltűnő olcsó
árban bérbe adatik.

Értekezhetni: Papp György
könyvnyomdájában.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár

távolról sem képes oly olcsón finom és jó hang-
szert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszerkészítője,
azért ne vásároljon semmiféle hangszert legyen az hegedű
gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó-
hangszer, húr stb. stb., míg Reményi
legújabb ábrákkal ellátott képes
árjegyzékét át nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve küldetik Bu-
dapestről Király-utca 58. Zenekarok tel-
jes felszerelése a legolcsóbb ára-
kon. Külön költségvetés díjtalanul.

— Kivitel a világ minden részébe
nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok
javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szak-
szerűen és olcsón.

Kora reggel odaér minden vidéki város- vagy helyiségbe

a

„MAGYAR HIRLAP”

független politikai napilap.

A MAGYAR HIRLAP naponként szenzációs, gyönyörű
arczkép-illusztrációkat ad.

Minden hónapban küldünk előfizetőinknek egy

érdekfeszítő regény-kötet ingyen.

A MAGYAR HIRLAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Havonként	2 kor. 40 fillér.	Félévenként	14 korona.
Negyedévenként	7 kor. — fillér,	Évenként	24 kor. aa.

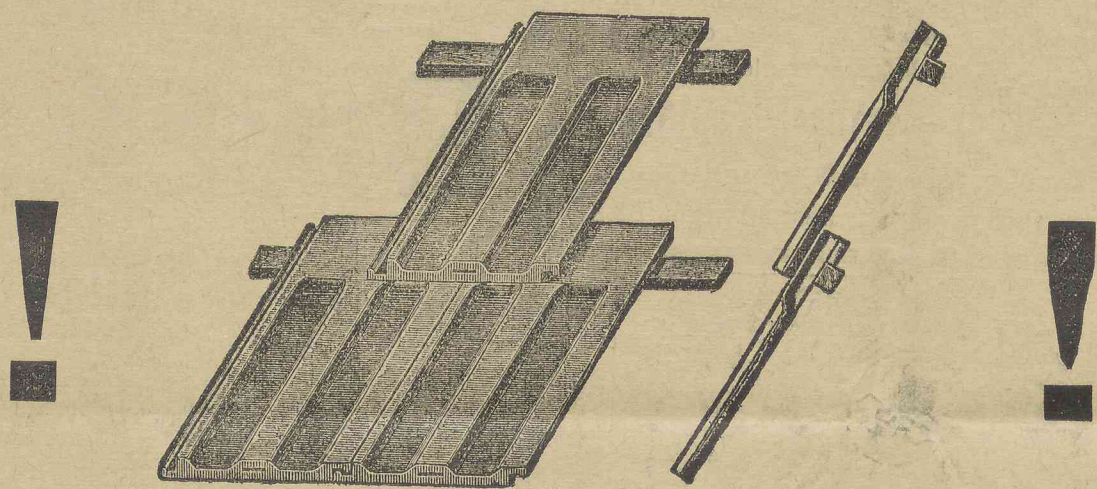
Egyes szám ára 8 fillér, vidéken 10 fillér.

Mutatványszámot bárkinek küldünk egy hétig ingyen és bérmentve, ha
eziránt hozzánk egy levelező-lappal is fordul.

MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala V., Honvéd-u. 10.

Schwartz Henrik gőztéglagyár

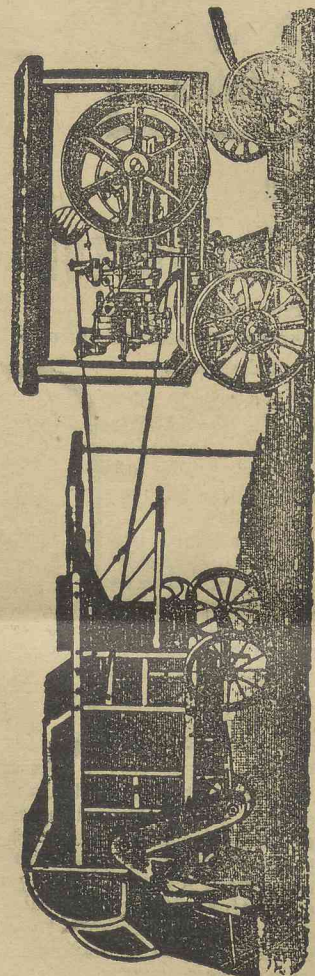
SZÁSZRÉGEN.

13.393. számú magy. szabadalom.

Sima átfedési felületű horonycserép. A jelenkor legfőkétebb tetőcserepe. Tökéletes vízmentes fedés. Gazdagon mélyített vízcsatornák, a viznek gyors lefoiyására. Biztosított oldalszegély. Teljes biztosság vihar ellen. Könnyű súly, tehát csekély tetőmegterhelés. Négyzetméterenként 15 drb., ennek súlya csak 33 kg. Versenyképes szolid árak.

Gyors szállítás.

Tömör kivitel!

Legmesszebbmenő szavatosság!

Teljes cséplő szerelvények.

Szívgáz-motorok.

Elsőrendű gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek!

Benzin-lokomobilok.

Benzin-motorok.

Osers és Bauer motor-gyáriraktára

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

Brassai PORTLAND-CZEMENT-gyár

BRASSÓBAN.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban.
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban a mi van, baszontalan dib, dáb;
Attól ugyan nem döglök, se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott a ki készít, százszor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.